

VRATITI U LITURGIJU LJEPOTU GLAZBE I PJESME

Vatikan, (IKA) – "Između neba i zemlje postoji gotovo neki komunikacijski kanal u kojem se susreću Gospodinovo djelovanje i hvalospjev vjernika. Liturgija ujedinjuje dva svetišta, zemaljski hram i beskrajni svod, Boga i čovjeka, vrijeme i vječnost. U molitvi na neki način uzlazimo ka božanske svjetlu i ujedno doživljavamo Božji silazak koji se prilagođava našoj ograničenosti da bi nas slušao i govorio nam, da bi se s nama susreo i spasio nas", rekao je Papa u svojoj katehezi na općoj audijenciji 26. veljače 2003. Kateheza je bila posvećena posljednjem 150. psalmu u psaltiru. Riječ je, kako je istaknuo Papa, o "radosnom himnu, aleluji praćenoj glazbom i idealnom pečatu cijelog psaltira, molbenici Izraelove hvale, pjesme i bogoslužja" kojeg "odlikuje čudesna jednostavnost i prozračnost". Premda transcendentalan Bog je ipak blizu, prisutan u svom "Svetištu" i po svojim "silnim djelima" koja otkrivaju i čine opipljivim "veličinu njegovu".

"Nužno je otkriti i živjeti neprestano ljepotu molitve i liturgije. Treba moliti Boga ne samo teološki ispravnim obrascima, nego također na lijep i dostojanstven način. U tom smislu, kršćanska se zajednica mora preispitati kako bi se u liturgiju sve više vraćala ljepota glazbe i pjesme. Potrebno je bogoslužje očistiti od stilskog balasta, nemarnih izražajnih oblika, nenjegovane glazbe i tekstova, koji su u vrlo maloj mjeri primjereni veličini čina koji se slavi", istaknuo je Papa.

DOKUMENT:
PAPINA KATEHEZA
NA OPĆOJ AUDIJENCIJI
U SRIJEDU 26. VELJAČE 2003.

VRATITI U LITURGIJU LJEPOTU GLAZBE I PJESME

Kateheza br. 68 – Sve što god diše Gospodina neka slavi

Uvodno biblijsko čitanje: Ps 150

"Hvalite Boga u Svetištu njegovu, / slavite ga u veličanstvu svoda nebeskog! / Hvalite ga zbog silnih djela njegovih, / slavite ga zbog beskrajne veličine njegove! / Hvalite ga zvucima roga, / slavite ga harfom i citarom! / Hvalite ga igrom i bubnjem, / slavite ga glazbalima zvonkim i frulom! / Hvalite ga cimbali

zvučnim, / slavite ga cimbali gromkim! / Sve što god diše / Jahvu neka slavi! Aleluja!"

1. Odjekuje drugi poput u časoslovu psalam 150., koji smo upravo proglasili: to je radosni himan, aleluja praćena glazbom i idealan pečat cijelog psaltira, molbenice Izraelove hvale, pjesme i bogoslužja. Tekst odlikuje čudesna jednostavnost i prozračnost. Moramo se samo prepustiti da nas privuče neprestani poziv da slavimo Gospodina: "Hvalite Boga... slavite ga... slavite ga!". Na početku Bog je predstavljen u dva temeljna vidika svog otajstva. On je svakako transcendentan, otajstven, odijeljen od našeg obzora: njegovo kraljevsko boravište je nebesko "Svetište", "veličanstvo svoda nebeskog", nalik tvrđavi nedostupnoj čovjeku. Ipak, on nam je blizu: prisutan je u sionskom "Svetištu" i djeluje u povijesti svojim "silnim djelima" koja otkrivaju i čine opipljivim "veličinu njegovu" (usp. rr. 1-2).

2. Između neba i zemlje postoji, dakle, gotovo neki komunikacijski kanal u kojem se susreću Gospodinovo djelovanje i hvalospjev vjernika. Liturgija ujedinjuje dva svetišta, zemaljski hram i beskrajni svod, Boga i čovjeka, vrijeme i vječnost. U molitvi na neki način uzlazimo k božanske svjetlu i ujedno doživljavamo Božji silazak koji se prilagođava našoj ograničenosti da bi nas slušao i govorio nam, da bi se s nama susreo i spasio nas. Psalmist nas odmah potiče na korištenje jednog pomagala u tome molitvenom susretu: da se poslužimo glazbenim instrumentima orkestra hrama u Jeruzalemu, kao što su rog, harfa, citra, bubanj, frula i cimbali. I samo kretanje u povorci čini dio jeruzalemskog obreda (usp. Ps 117,27). Istovjetni poziv odjekuje u psalmu 46,8: "Pjevajte Bogu, pjevači vrsni!"

3. Nužno je, dakle, otkriti i živjeti neprestano ljepotu molitve i liturgije. Treba moliti Boga ne samo teološki ispravnim obrascima, nego također na lijep i dostojanstven način. U tom smislu, kršćanska se zajednica mora preispitati kako bi se u liturgiju sve više vraćala ljepota glazbe i pjesme. Potrebno je bogoslužje očistiti od stilskog balasta, nemarnih izražajnih oblika, nenjegovane glazbe i tekstova, koji su u vrlo maloj mjeri primjereni veličini čina koji se slavi. Znakovit je, u tom smislu, poziv iz poslanice Efežanima da se izbjegavaju neumjerenosti i nerazboritosti kako bi se

ostavio prostor za čistoću liturgijske hvale: "I ne opijajte se vinom u kojem je razuzdanost, nego - puniti se Duhom! Razgovarajte među sobom psalmima, hvalospjevima i duhovnim pjesmama! Pjevajte i slavite Gospodina u svom srcu! Svagda i za sve zahvaljujte Bogu i Ocu u imenu Gospodina našega Isusa Krista!" (5,18-20).

4. Psalmist zaključuje pozivajući na hvalu "sve živo" (usp. Ps 150,5), doslovno "sve što god diše", "sve što je na životu", izraz koji na hebrejskom opisuje "sve što je žive duše", posebno "svakoga živog čovjeka" (usp. Pnz 20,16; Jš 10,40; 11,11,14). U božanskoj hvali je, dakle, uključeno ljudsko biće svojim glasom i svojim srcem. S njim su u duhovnom smislu sazvana sva živa bića, sva stvorenja u kojima je dah života (usp. Post 7,22), da uzdignu svoj zahvalni himan Stvoritelju za dar života. Na tragu toga sveopćeg poziva je i "Pjesma stvorova" svetoga Franje u kojoj svetac poziva da hvale i blagoslivljaju Gospodina sva stvorenja, odsjaj njegove ljepote i njegove dobrote (usp. Franjevački izvori, 263).

5. U toj pjesmi moraju sudjelovati na osobit način svi vjernici, kako to predlaže poslanica Kološanima: "Riječ Kristova neka u svem bogatstvu prebiva u vama! U svakoj se mudrosti poučavajte i urazumljajte! Psalmima, hvalospjevima, pjesmama duhovnim od srca pjevajte hvalu Bogu!" (3,16). U vezi s tim sveti Augustin u svom Izlaganju o psalmima u glazbenim instrumentima vidi simbolizirane svece koji hvale Boga: "Vi, sveci, vi ste rog, psaltir, citra, bubanj, zbor, žice i orgulje, cimbali veselja koji daju divne zvuke, koji naime skladno sviraju. Vi ste sve to. Neka se ne misli slušajući psalam na beznačajne stvari, na prolazne stvari, niti na koncertne instrumente. Zapravo glas pjesme Bogu je svaki duh koji slavi Gospodina" (Esposizioni sui Salmi, IV, Rim 1977., str. 934-935). Najuzvišenija je glazba, dakle, ona koja se uzdiže iz našeg srca. I upravo taj sklad Bog očekuje da čuje u našim bogoslužjima.

SIMPOZIJ O LITURGIJI I CRKVENOJ GLAZBI U NOVOJ EVANGELIZACIJI

Asiz, (IKA) - *Katolički savez talijanskih nastavnika i profesora srednjih škola i Talijanska udruga sv. Cecilije* priredili su u Asizu simpozij o liturgiji i crkvenoj glazbi u novoj evangelizaciji. O važnosti